

מגדל נגד סלינגר: מחלוקת סביב תקנות ההון העצמי של חברות הביטוח

ועדת הכספים שלחה לפני כשבועיים את שני הצדדים להתדיין על מנת להגיע לעמק השווה - מחר אמור להתקיים דיון נוסף בנושא

15:46 21.05.2017 מאת: צבי זרחיה, אסא ששון

חברת הביטוח מגדל, שבבעלותו של שלמה אליהו, לא הגיעה עד כה להסכמות עם מנהלת רשות שוק ההון, דורית סלינגר, בעניין תקנות ההון העצמי של חברות הביטוח. זאת למרות שועדת הכספים שלחה לפני כשבועיים את שני הצדדים להתדיין על מנת להגיע לעמק השווה. מחר (ב') אמור להתקיים דיון נוסף בנושא.

סלינגר הציעה למגדל לדחות בשנתיים את תקופת יישום דרישות ההון העצמי, ולקבוע שההתייחסות לחברות הביטוח תהיה דיפרנציאלית - בהתאם לתיקים של החברות, אבל מגדל סירבה לכך.

ולאיזו חברת ביטוח ביצועים חזקים במיוחד? להשוואת החברות בענף לחצו כאן
 יו"ר מגדל, המפכ"ל לשעבר יוחנן דינו, ביקש לדחות את הדיון בשל שהותו בחו"ל, אבל יו"ר הוועדה ח"כ משה גפני (יהדות התורה) החליט לקיימו בניסיון לראות אם ניתן להגיע להסכמות. יצוין כי הוועדה נדרשת לאשר את התקנות עד ל-30 במאי 2017.

תקנות סולבנסי 2 נועדו לקבוע את מבנה ההון העצמי של חברות הביטוח בהתאם לסיכונים אותם הן לוקחות על עצמן. המטרה של התקנות היא להבטיח שלחברות הביטוח יהיה מספיק כסף בכדי לעמוד בהתחייבויות שלהן גם אם יפרצו משברים. חברה שלא עומדת בתקנות לא יכולה לחלק דיווידנד.

מקור התקנות הוא בדירקטיבה האירופאית, שאומצה בישראל כבר לפני עשור, אולם רק בשנה האחרונה החלה להיות מיושמת על חברות הביטוח המקומיות. מאחר ומדובר בתקנות שמשפיעות על כל ענף הביטוח, היישום גורר לא מעט התנגדויות מצד חברות הביטוח, שלא בחלו בפנייה לכנסת ובשימוש בסמכויות ועדת הכספים על מנת להשפיע על המפקחת על הביטוח, דורית סלינגר, לשנות את התקנות.

בפברואר 2017 הגיעו המפקחת על הביטוח ואיגוד חברות הביטוח להסכמות על אופן היישום של התקנות. היישום מאפשר לכל חברות הביטוח מלבד מגדל לחלק דיווידנד. מדובר במהלך שמגדל מאד לא אהבה, ושאיף הביא אותה לפרוש מאיגוד חברות הביטוח ולפעול ישירות מול הרגולטור, במטרה להתאים את התקנות כך שגם היא תוכל לחלק דיווידנד.

למרות שמדובר בנושא טכני ודי משמים, מתברר כי זה לא מפריע לחברי ועדת הכספים לקיים כבר קרוב לשלושה דיונים בנושא, כאשר במרכז הדיונים ניצבת חברת מגדל ולא אופן יישום התקנות הכללי. זאת מכיוון שאופן היישום מקובל, כאמור, על כל חברות הביטוח. מחר יתקיים הדיון הרביעי בנושא.

מאז שפרשה מגדל מאיגוד חברות הביטוח היא פועלת אל מול חברי הכנסת באופן ישיר על מנת להשפיע עליהם לשנות את התקנות. התקנות שבוחנות את דרישות ההון של חברות הביטוח יוצרות מצב שבו חברה שיש לה התחייבויות ארוכות טווח נדרשת לרתק יותר הון. מגדל היא חברת הביטוח שחולשת על כ-50% משוק החיסכון ארוך הטווח, וככזאת היא גם זאת שחשופה בצורה המשמעותית ביותר לדרישות ההון, שכן מדובר בהתחייבויות ארוכות טווח שמחייבות ריתוק הון גדול. מגדל דורשת כי משך הזמן שינתן לה על מנת לעמוד בדרישות ההון יהיה ארוך יותר, ויעמוד על 16 שנה. זאת לעומת משך הזמן כיום, כפי שקבעה המפקחת על הביטוח דורית סלינגר, שעומד על 4.5 שנים.

קשה שלא לתהות מדוע מגדל זוכה לפריבילגיה של דיון בוועדת הכספים, בעוד שמשאים חשובים בהרבה בתחום לא זכו אפילו לשימוע זריז בוועדת כספים. כך למשל, השינוי של הקצאת האג"ח המיועדות על ידי משרד האוצר לא עלה אפילו לבחינה קלה בוועדת הכספים, אך השאלה האם מגדל תוכל תחלק דיווידנד או לא, ואופן יישום תקנות סולבנסי 2 וכיצד הן משפיעות על מגדל זוכה למספר רב של דיונים.

בדיון שנערך לפני כמה שבועות בוועדה, הביע דנינו את התנגדותו לתקנות - ותמכו בו שורה של חברי כנסת מהליכוד שדרשו את תיקון, ובהם: דוד ביטן, מיקי זוהר, אורן חזן, נאוה בוקר (ליכוד) ועודד פורר (ישראל ביתנו). לעומתם, ח"כ רחל עזריה (כולנו), וח"כ האופוזיציה: זהבה גלאון (מרצ), מיקי חזנטל, מיכל בירן, מנאל טרכטנברג (המחנה הציוני), מיקי לוי (יש עתיד), ודוב חנין (הרשימה המשותפת) תמכו בהצעת סלינגר.